

Skeið í Havn: Tey læra vaksin fólk at læra vaksin fólk at mennast:

Føroysku fakfeløgini eru ov veik tí tey ikki standa saman

– Í gjár sótu tey uppi hjá Føroya Arbeipðarafelag í Havn og spældu at Poul Nyrup kom at vitja

Føroyska Fakfelagsrørslan er veik, men tað gongur heilt avgjørtframtíð við menningini, siga Anne Brodowski og Odd Pedersen úr Noregi, sum eru her og halda skeið

– **Størsta uppgávan hjá føroysku fakfelagsrørsluni er at finna saman í eitt føroyskt LO, siga norsk fakfelagsfólk, sum eru í Føroyum**

ÁKI BERTHOLDSEN

– Føroyska fakfelagsrørslan er ikki nóg sterk. Men hon kundi verið nóg sterkari enn hon er.

Hetta halda tvey norsk fakfelagsfólk, sum eru í Føroyum í hesum døgum og halda skeið fyrri føroyskum fakfelagsfólki.

Tað er Upplýsingarfelagsskapur Verkamanna, UV, sum stendur fyrri skeiðnum, í byrjaði sunnugan og endaði í gjár.

Hetta er triðju ferð tey bæði, Anne Brodowski og Odd Pedersen eru í Føroyum og halda skeið fyrri føroyskum fakfelagsfólki.

Endamálið við skeiðnum er at menna UV í Føroyum.

Endamálið er at styrkja UV til at bliva ein felagsskapur fyrri øll alitisfólk úr allari fakfelagsrørsluni.

Tað verður gjørt við at útbúgva alitisfólk, skeiðleiðarar og fakfelagsleiðarar til at læra frá sær.

Tey menna eisini oddafólk í fakfelagsrørsluni til at bliva betri leiðarar.

A skeiðnum hesuferð eru 16 fólk frá 10 fakfel-

øgum.

Skuldu staðið meiri saman

Tey bæði halda, at føroysk fakfelagsfólk eru ógvuliga positiv og fyra ikki fyrri at taka avbjóðingar á seg.

Men størsti munurin á fakfeløgnum í Noregi, og í Føroyum, er, at í Noregi eru fakfeløgini nóg meiri samansjóðað, enn tey eru í Føroyum.

Her eru nóg smá fakfeløg, og tað halda tey er ein vansi.

– Høvdu føroysk fakfeløg staðið meiri saman. Høvdu tey fingið nóg meiri burtúr, ikki minst hevði UV staðið sterkari.

Tey halda, at tað er stórt spell, at ætlanin at stovna eitt føroyskt LO er farin fyrri bakka aftur, hvørja ferð hon hevur verið frammi.

Tey siga, at í Noregi hava tey sera góðar royndir av LO, sum hevur einar 850.000 limir og sum tekur sær av felags áhugamállum, tvørturum vanlig felagsmark. Í Noreg búgva 4,3 miljónir, so tað er næstan fimtihvør norðmaður limir í LO og tað er greitt, at tað gevur heilt aðrar møguleikar enn um tey stóðu spjodd í fleiri, smáum feløgum.

Tey halda, at tað stóra arbeiðsloysi í Føroyum ger fakfeløgini veik, og nettupp tí halda tey, at tey høvdu vunnið nóg við at tikið seg saman í eitt LO.

At standa so spjodd er at oyðsla arbeiðsorku og peningaliga orku burtur.

Tó halda tey, at tað er týð-

iligt, at fakfelagsrørslan mennist alla tíðina, og tey yvast ikki í, at tey einaferð fara at finna saman í einum høvudsfelagsskapi.

Tey duga ikki, heldur ikki sum eygleiðarar uttanifrú at siga, hvussu aðber til, at tað er so trupult hjá føroysku fakfelagsrørsluni at finna saman.

Men tey halda, at gongdin seinastu árin hevur víst, at tað gongur framá.

Læra hvør av øðrum

Tey bæði norsku fakfelags-

fólkini halda, at nettupp skeiðið, tey nú hava, vísir, hvussu nóg fakfeløg kunnu læra av hvørjum øðrum.

Í Føroyum átti UV at havt tann leiklut, at hann samanfataði arbeiði hjá fakfeløgnum kring oyggjarnar og sum kann arbeiða fyrri at menna fakfelagsfólk.

Tað verður ikki bara gjørt við fakfelagsskeiðum, men eisini við skeiðum av øllum møguligum slag, sum kunnu fara til samanhalð ímillum fólk. T.d. skeið í ymsum frítíðarvirksemi.

Spældu at Nyrup kom

– Eg fari nóg styrktur út aftur.

Formaðurin í Havnar Handverkarafelag, Eyðfinn Petersen sigur, at hann hvur fingið ótrúliga nóg burtúrur hesum skeiðnum.

Hann sigur at slík skeið eru við til at geva fakfelagsfólki eitt sjálvsálit, tey so mangan hava saknað, tá ið á stendur.

– Hetta skeiðið gevur tær eitt frálíka hent amboð at arbeiða við í fakfelagsrørsluni.

Hann sigur, at m.a. hava tey spælt, at danski forsætisráðharrin, Poul Nyrup Rasmussen kom at vitja og so skuldu tey leggja ferðina til rættis.

Men vit sluppu ikki undan hvørja ferð gjølliga at grundgeva fyrri, hví vit vildu hava Nyrup til hetta, ella hitt.

Men tey hava eisini lært at føra síni sjónarmið fram og at grundgeva fyrri teimum fyrri einum mótparti sum er so karvandi líkaglaður við tær.

Hann heldur eisini, at tað er ikki fyrr enn ein hevur verið á einum skeiði, sum ehsu, at tú veruliga fatar, hvussu litið tú í veruleikanum veit um fakfelagsarbeiði.

Tí er tað so avbera hent at hald slík skeið í Føroyum.

Men hetta skeiðið er eisini við til at pilka fakfelagsfólk niður, tí vit eru mong sum ganga og halda, at tað eru bara vit, sum hava

eina líkinda meingin um eitt og annað. Men tá ið vit so hittast á einum skeiði, sum hesum sær tú, at tað eru so mong onnur sum eisini hava skilagóðar meiningar, sum eru verðar at taka til eftirtektar.

Og fær hann eisini ein eykavinning burtúrur einum skeiði, sum hesum.

– Vit hitta nóg fólk, og í kaffistøðgunum fáa vit nóg gott prátt um ymisk mál, sum rørist í teimum ymsu feløgnum

Størri demokrati

Vit spurdu eisini Eyðfinn Petersen um, hví hann heldur, at tað hevur gingið so strílt at savna tey føroysku fakfeløgini í eitt LO.

Og tað hevur hann eina greiða meining um.

Hann heldur, at høvudsorsøkin er, at tað er ov litið demokrati í fakfeløgnum.

Í veruleikanum er tað so, at í fakfeløgnum er tað at kalla bara tað eina fólk, sum myndar felagið - sum situr í øllum nevndum fyrri felagið, og sum umboðar felagið á øllum fundum.

– Hesi fólkini hava næstan ongantið havt fyrri neyðini at ráðføra seg við onnur, ella at spyrja onnur til ráðs.

– Tí hava tey eisini so trupult at laga seg eftir øðrum.

Eyðfinn Petersen sigur, at hann tí heldur, at skeið, sum ehsi, eru ein fortreyt fyrri at menna fakfelagsfólk, so at tað kunnu vera fleiri fólk, sum átaka sær uppgávur fyrri fakfelagið.

Tvs, at samanumtikið er tað neyðugt at menna demokratið í teimum ymsu feløgnum soleiðis at fleiri fólk eru uppi.

Tað skapar størri ivirðing fyrri hvørjum øðrum so at sjónarmiðini hjá fleiri fólkum telja uppi.

Men tað krevur so eisini, at tey, sum stýra fakfeløgnum í dag, lata vald frá sær.

Men tað skuldi ikki verið ómøguligt, tí í veruleikanum eru vit so rørandi samd um tey flestu málini.

–Skeið sum hesi styrkja fakfeløgini nóg. Vit læra at føra okkara sjónarmið fram og vit læra at grundgeva fyrri teimum. Hetta er ein vegur at ganga at menna demokratið í feløgnum, heldur Eyðfinn Petersen, sum er formaður í Havnar Handverkarafelag

